

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ศึกษาแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2552 มีวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 683 คน ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2552 สถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ ได้แก่สถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ โรงเรียนเทศบาลทำฮิฐ โรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด โรงเรียนเทศบาลวัดคลองโพธิ์ โรงเรียนเทศบาลวัดเกษมจิตตาราม โรงเรียนเทศบาลวัดหนองผา และโรงเรียนเทศบาลวัดไผ่ล้อม สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิตถ์เขต 1 โรงเรียนอนุบาลอุดรดิตถ์ โรงเรียนอุดรดิตถ์ และโรงเรียนอุดรดิตถ์ดรุณี

ตาราง 1 แสดงจำนวนครูผู้สอนของแต่ละสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตเทศบาล  
เมืองอุตรดิตถ์

สถานศึกษา	สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตเทศบาล เมืองอุตรดิตถ์ จำนวน(คน)	
	สถานศึกษาสังกัดกอง การศึกษาเทศบาล เมืองอุตรดิตถ์	สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1
	โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ	113
โรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด	52	-
โรงเรียนเทศบาลวัดคลองโพธิ์	48	-
โรงเรียนเทศบาลวัดเกษมจิตตาราม	16	-
โรงเรียนเทศบาลวัดหนองผา	23	-
โรงเรียนเทศบาลวัดไผ่ล้อม	14	-
โรงเรียนอนุบาลอุตรดิตถ์	-	135
โรงเรียนอุตรดิตถ์	-	138
โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี	-	144
รวม	266	417
<b>รวมทั้งหมด</b>		<b>683</b>

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 252 คน ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ ปีการศึกษา 2552 ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

ตาราง 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำนวนครูของแต่ละสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตเทศบาล  
เมืองอุตรดิตถ์

สถานศึกษา	สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตเทศบาล เมืองอุตรดิตถ์ จำนวน(คน)	
	สถานศึกษาสังกัดกอง การศึกษาเทศบาล เมืองอุตรดิตถ์	สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1
	โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ	40
โรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด	20	-
โรงเรียนเทศบาลวัดคลองโพธิ์	18	-
โรงเรียนเทศบาลวัดเกษมจิตตาราม	6	-
โรงเรียนเทศบาลวัดหนองผา	8	-
โรงเรียนเทศบาลวัดไผ่ล้อม	6	-
โรงเรียนอนุบาลอุตรดิตถ์	-	50
โรงเรียนอุตรดิตถ์	-	51
โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี	-	53
รวม	98	154
<b>รวมทั้งหมด</b>		<b>252</b>

#### เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นเกี่ยวกับแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) มี 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ต (Likert five rating scales) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 12 ด้านจำนวน 50 ข้อ

### การสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์

1.1 สร้างแบบสอบถามแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์

1.2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์

2. วางแผนการสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์

2.1 ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมารวบรวมความหมาย ขอบข่ายและแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความหมาย ขอบข่าย พฤติกรรมบ่งชี้ และแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์

2.3 เขียนนิยามคุณลักษณะ กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ และพฤติกรรมชี้วัดของแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ที่ได้จาก ข้อ 2.1-2.3

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ข้อเสนอแนะแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงตามข้อ 3 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้อง (Index of consistency : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะแต่ละด้านรวมทั้งพิจารณาความถูกต้องและเหมาะสมของภาษา ถ้าค่า IOC ที่คำนวณ ได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 หมายความว่า ข้อคำถามนั้นถูกต้องหรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543: 177) โดยกำหนดคะแนนในการพิจารณา ดังนี้
  - + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นได้ตรงตามนิยามของคุณลักษณะนั้น
  - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดได้ตรงตามนิยามของคุณลักษณะนั้นหรือไม่
  - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดได้ตรงตามนิยามของคุณลักษณะนั้น
5. นำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร คือครูผู้สอนในโรงเรียนนำปาดชนูปถัมภ์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 จำนวน 40 คน
6. ผลจากข้อ 5. มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple correlation) ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวมรายด้าน (Item-total correlation) เพื่อเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 94) และพิชิต ฤทธิจรรยา (2545 : 141) ได้กล่าวว่าค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ -1.00 ถึง +1.00 ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับ ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2539 : 302)
7. คัดเลือกข้อคำถามที่ค่าอำนาจจำแนกสูงมา 50 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีคิดของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96
8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล
9. นำคะแนนของแบบสอบถามมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมายของคะแนน

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถามแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ มีขั้นตอนดังนี้

1. วางแผนดำเนินการ โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาจากมหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ ดังนี้โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ โรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด โรงเรียนเทศบาลวัดคลองโพธิ์ โรงเรียนเทศบาลวัดเกษมจิตตาราม โรงเรียนเทศบาลวัดหนองผา โรงเรียนเทศบาลวัดไผ่ล้อม โรงเรียนอนุบาลอุดรดิตถ์ โรงเรียนอุดรดิตถ์ และโรงเรียนอุดรดิตถ์ครุณี
2. เตรียมการดำเนินการ โดยจัดเตรียมแบบสอบถาม รวมทั้งคำแนะนำในการทำแบบสอบถามแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ไว้เป็นแผนแรกของแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามได้รับคืนทุกฉบับ
2. ให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อตามเกณฑ์การให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด.2543 : 99) ดังนี้

ระดับแรงจูงใจมากที่สุด	ให้คะแนนเป็น	5
ระดับแรงจูงใจมาก	ให้คะแนนเป็น	4
ระดับแรงจูงใจปานกลาง	ให้คะแนนเป็น	3
ระดับแรงจูงใจน้อย	ให้คะแนนเป็น	2
ระดับแรงจูงใจน้อยที่สุด	ให้คะแนนเป็น	1

3. นำคะแนนที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปจากคอมพิวเตอร์
4. วิเคราะห์ข้อมูลระดับแรงจูงใจครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ โดยดำเนินการดังนี้

4.1 ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ข้อมูลตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของระดับการตั้งใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ โดยเปรียบเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การประเมินตามวิธีการของบุญชม ศรีสะอาด (2532 : 111) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง แรงจูงใจของครูผู้สอนอยู่ในระดับ มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง แรงจูงใจของครูผู้สอนอยู่ในระดับ มาก
2.51 - 3.50	หมายถึง แรงจูงใจของครูผู้สอนอยู่ในระดับ ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง แรงจูงใจของครูผู้สอนอยู่ในระดับ น้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง แรงจูงใจของครูผู้สอนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4.3 เปรียบเทียบระดับการตั้งใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์โดยใช้การทดสอบสมมติฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระดับแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ จำแนกตามสังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้ค่าสถิติทดสอบกลุ่มตัวอย่างที่มีอิสระต่อกัน (Independent samples t-test)

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### 1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับคุณลักษณะแต่ละด้านตามนิยามที่กำหนดไว้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2543 : 117) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$  แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation analysis) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2540 : 173) ดังนี้

$$r_{XY} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ  $r_{XY}$  แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$  แทน ผลรวมของคะแนนรายข้อ (Item) ของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum Y$  แทน ผลรวมของคะแนนรวม (Total) ของทั้งกลุ่มตัวอย่าง

$\sum XY$  แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนน X และคะแนน Y

$\sum X^2$  แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน X

$\sum Y^2$  แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน Y

1.3 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (สมนึก ภัททิยธนี. 2541 : 226-227)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ  $\alpha$  แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$\sum S_i^2$  แทน ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

$S^2$  แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2. ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถาม

2.1 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 101-103)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ  $\bar{X}$  แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$  แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคนทั้งหมด



2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.2543 : 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$  แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$  แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระดับแรงจูงใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ โดยใช้การวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent samples t-test) (ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี.2551 : 85)

$$t = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) - (\mu_1 - \mu_2)}{\sqrt{S_p^2 \left( \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

เมื่อ t แทน ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

$\bar{X}_1$  แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$  แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2

$\mu_1$  แทน ค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มที่ 1

$\mu_2$  แทน ค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มที่ 2

$S_p^2$  แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง

$n_1$  แทน กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1

$n_2$  แทน กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2